1.3. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІГРАФА

УКРАЇНСЬКА ПОЛІГРАФОЛОГІЯ. НЕ ДЕТЕКТОР БРЕХНІ, А ІНСТРУМЕНТ ПРАВДИ: ЯК ДВОЄ ДНІПРОВСЬКИХ ПОЛІГРАФОЛОГІВ СТАЛИ ОДНІЄЮ КОМАНДОЮ — ІСТОРІЯ СІМ'Ї СОКОЛОВИХ[1]

Назаров О. А.

DOI: 10.53672/ej.5.2026.07[1] Check for updates

Анотація. Нарис присвячено рідкісному для України явищу: подружжю, у якому чоловік і дружина обрали одну професію поліграфолога і паралельно працюють як психологи-консультанти. На прикладі дніпровських фахівців Олексія та Ірини Соколових показано, як складається професійний шлях поліграфолога від першого знайомства з методом в університетській аудиторії до власної приватної практики, навчальної школи й членства в міжнародних професійних товариствах. Матеріал підготовлено на основі розгорнутих письмових свідчень героїв, відомостей з їхніх офіційних сайтів, рецензії в журналі «European Polygraph» (2023) і праць Н. Гордона. Простежено шлях О. Соколова: економічна освіта, перепідготовка за кваліфікацією «психолог-практик» у Дніпропетровському національному університеті (2001–2003), навчання поліграфології (2009–2010), штатна робота в торговельній компанії, приватна практика з 2012 р. і понад три тисячі досліджень. Описано, як І. Соколова прийшла в професію через спостереження за роботою чоловіка, пройшла навчання у 2018 р. і здобула другу вищу освіту за спеціальністю «психолог» у ДНУ імені Олеся Гончара (2021–2024). Окреслено професійне кредо подружжя: суворе дотримання правил тестування, відмова від телевізійних шоу, «фургончиків» і поспішних тридцятихвилинних перевірок, повага до обстежуваної особи. Перший досвід О. Соколова засвідчив, що поліграф виявляє не лише неправду, а й правдивість. Показано, як психологія і поліграфологія доповнюють одна одну, як подружжя від 24 лютого 2022 р. виконує перевірки в інтересах оборони держави і як О. Соколов, який народився в Грузії, сприймає повторення агресії росії. Розглянуто безперервне підвищення кваліфікації в Колегії поліграфологів України та ISOPE і створення Школи поліграфології за домовленістю з ДНУ імені Олеся Гончара. Практичне значення нарису профорієнтаційне: він показує молоді й подружнім парам, що поліграфологія та психологія дають змогу будувати спільну справу на чесності, науковості й самостійності кожного фахівця.

Ключові слова: поліграфолог, поліграф, психолог, професійна сім'я, подружжя в професії, професійна орієнтація, психологічне консультування, скринінгові перевірки, етика поліграфолога, підготовка поліграфологів, Колегія поліграфологів України, ISOPE.

Ukrainian Polygraphology. Not a Lie Detector but a Tool for Truth: How Two Polygraph Examiners from Dnipro Became One Team. The Story of the Sokolov Family

Nazarov O. A.

Abstract. Married couples who share the same profession are rare in Ukraine, and among polygraph examiners they are rarer still. This feature article tells the story of Oleksii and Iryna Sokolov, polygraph examiners and psychologists from Dnipro, to show how a career in psychophysiological ex-

amination using a polygraph is built and how two specialists can share one vocation while keeping independent practices. The account draws on the subjects' detailed written testimony, their official websites, a review in European Polygraph (2023) and the work of N. J. Gordon. It traces Oleksii Sokolov's path from a management degree through retraining as a practical psychologist at Dnipropetrovsk National University (2001–2003), polygraph training (2009–2010), in-house screening for a trading company and private practice since 2012 with more than three thousand examinations. Iryna Sokolova entered the field after following her husband's cases, trained in 2018 and earned a second degree in psychology (2021–2024). The couple's professional creed is strict adherence to testing rules, rejection of televised and mobile van examinations and respect for the examinee; Oleksii's very first case showed that the polygraph also confirms truthfulness. The article shows how psychology and polygraph work complement each other, describes examinations conducted for national defence since 24 February 2022 and recounts Oleksii's experience of russian aggression against Georgia and Ukraine. Continuing education within the Association of Ukrainian Polygraph Examiners and ISOPE and a new polygraph school run with Oles Honchar Dnipro National University are presented. The article encourages young people and couples to choose polygraph examination and psychology as an honest, evidence-based shared profession.

Keywords: polygraph examiner, polygraph examination, psychologist, professional family, married couple, career guidance, psychological counselling, pre-employment screening, professional ethics, polygraph training, ISOPE.

Вперше оприлюднено: *сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 05.11.2026; у номері — 05.11.2026; DOI:* ***10.53672/ej.5.2026.07***[1].

Повний текст

Текст статті.

Уявіть: новачок проводить свою першу в житті перевірку на поліграфі. Підозра — крадіжка. Замовник, напевно, вже подумки «знайшов» винного. А прилад і фахівець кажуть інше: ця людина нічого не крала. Минає час, інший поліграфолог знаходить справжнього злодія, і той зізнається. Новачком був Олексій Соколов. Того дня він засвоїв головне: поліграф не лише викриває, він захищає чесних. Відтоді минуло шістнадцять років. Тепер Олексій працює пліч-о-пліч із дружиною Іриною — теж поліграфологом і психологом. Їхня історія — це історія не тільки про професію. Це історія про те, як двоє людей можуть рости разом, коли мають одну справу на двох.

Усе почалося з однієї лекції

Олексій не народився поліграфологом. Перший його диплом — економічний: «менеджмент організацій» у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури. Студентські роки він згадує тепло: академія дала йому те, що мусить мати кожен молодий чоловік, — радість студентства і юність. Та душа тягнулася до іншого. Ще школярем він ковтав книжки з психології й для забави «тестував» друзів та однокласників опитувальниками. Тож уже на молодших курсах знав: психологом він таки стане.

Так і сталося. Одразу після академії — факультет перепідготовки спеціалістів Дніпропетровського національного університету (нині — Дніпровський національний уніве-

рситет імені Олеся Гончара). 2001–2003 роки, вечори після роботи, улюблені предмети. І кваліфікація «психолог-практик».

А тепер — та сама лекція. Інженерна психологія. Викладач, який консультував агрофірму, ділиться зі студентами: на підприємстві крадуть, зловживають службовим становищем, і там шукають психологів для перевірок на поліграфі. Тільки спершу треба пройти спеціальне навчання. Хтось у залі, мабуть, пропустив це повз вуха. Олексій — ні.

«Це була доленосна лекція — спершу для мене, а згодом і для Ірини», — каже він сьогодні.

Про «детектор брехні» він і раніше чув — десь там, у фільмах, у ЦРУ. Але що поліграф працює поруч, у звичайному житті, у звичайному бізнесі, — це стало відкриттям.

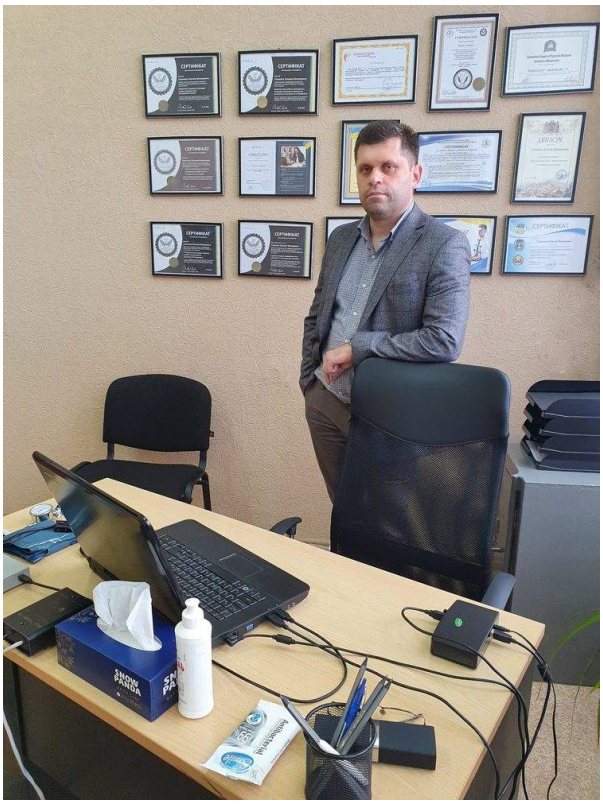

Олексій Соколов у робочому кабінеті. На стіні — дипломи й сертифікати, здобуті за роки навчання

Перший урок: поліграф бачить і правду

Ідея чекала свого часу кілька років. У 2009-му Олексій до неї повернувся. Шкіл тоді було небагато, і він обрав одеську компанію «Спецгрупп»: у жовтні підписав договір, у січні 2010-го склав іспит. Першу справжню перевірку провів ще під час навчання — ту саму, з якої ми почали. «Мій перший досвід показав: поліграф виявляє і правдивість», — підсумовує він.

Олексій Соколов за роботою

Потім було близько двох років штатної роботи в торговельній компанії з філіями на Дніпропетровщині. Через його кабінет пройшли всі — охоронці, торгові представники, навіть генеральний директор. Це була школа, якої не дасть жоден курс: Олексій побачив і силу методу, і його межі.

Звідти він виніс правило, якого тримається й досі: «Поліграф дуже ефективний, але лише тоді, коли дотримано правил тестування. З нього не можна робити іграшку для викриття брехні і не можна робити кийок, яким залякують людей. Краще відмовитися від перевірки, ніж принизити метод».

З 2012 року Олексій працює приватно. Скринінг кандидатів і працівників, перевірки щодо крадіжок, сімейні й зовсім нестандартні запити. За плечима — понад три тисячі досліджень. Цифру він принципово не роздуває: «Кожна перевірка важлива, у кожну вкладаю все, що можу. Точність досягається часом і силами, які в неї вкладаєш».

«Ця професія — для мене»

А тепер — Ірина. Вони з Олексієм знайомі понад тридцять років, у шлюбі — двадцять один. Вона теж закінчила Придніпровську академію будівництва та архітектури, лише на кілька років пізніше. І теж давно цікавилася психологією.

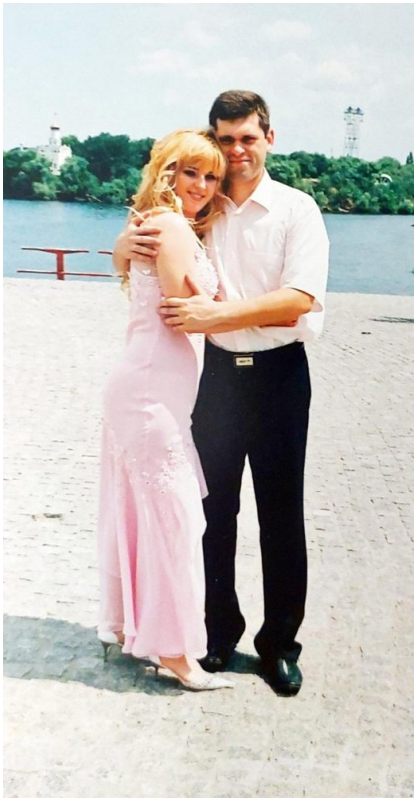

Олексій та Ірина: разом понад тридцять років

Як вона прийшла в поліграфологію? Через вечірні розмови. Чоловік повертався з роботи й коротко кидав: «Сьогодні замовлення щодо крадіжки, йду перевіряти чотирьох». Вона слухала, ставила запитання, складала в голові пазли. І одного дня сказала: я теж хочу.

Олексій готує датчики поліграфа до перевірки, а Ірина уважно спостерігає за роботою чоловіка

Олексій не став її відмовляти, але й рожевих окулярів не роздавав. Чесно розповів, що професія нелегка і що труднощів вистачає. Відповідь Ірини варто цитувати повністю:

> ***«Мені це підходить. Я люблю головоломки, люблю складні схеми гіпотез і можливих варіантів. Ця професія — для мене».***

У 2018 році вона пройшла навчання в тій самій «Спецгрупп». Сьогодні в Ірини власний кабінет і власні постійні клієнти, серед них — працівники мілтех-компаній. Скринінгові перевірки, розслідування крадіжок, особисті запити.

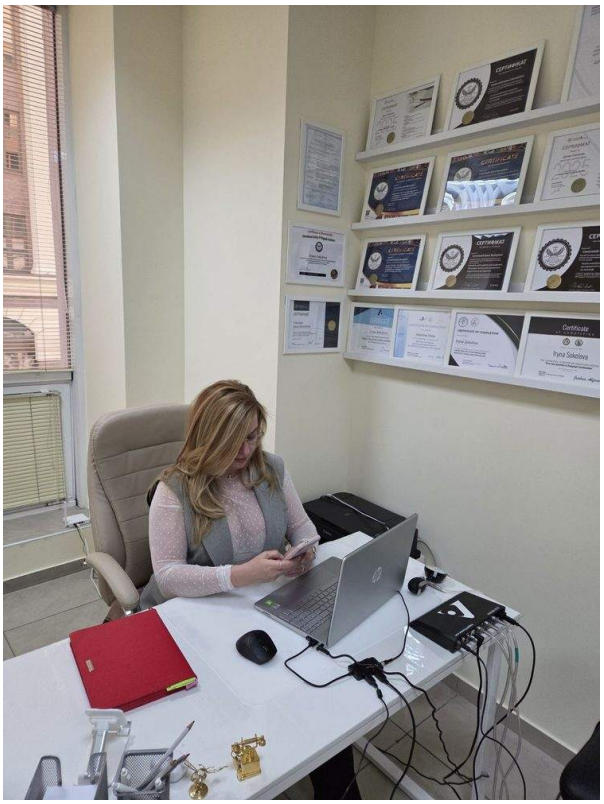

Ірина Соколова у своєму кабінеті. На стіні — сертифікати Колегії поліграфологів України, ISOPE та міжнародних вебінарів

Олексій з гордістю говорить про її хист: Ірина бачить людину «наскрізь», її характер і риси особистості. У висновках вона пише окремий розділ — «думка психолога». Для роботодавців, які вирішують, кого взяти в команду, це на вагу золота. Щоб цей природний дар мав міцний професійний фундамент, Ірина у 2021–2024 роках здобула в ДНУ імені Олеся Гончара другу вищу освіту за спеціальністю «психолог».

УКРАЇНА
UKRAINE

ДИПЛОМ БАКАЛАВРА

BACHELOR'S DIPLOMA

Ірина Соколова

закінчила у 2024 році

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Освітня програма Психологія

акредитована Міністерством освіти і науки України

здобула кваліфікацію:
ступінь вищої освіти бакалавр

галузь знань Соціальні та поведінкові науки

спеціальність Психологія

Iryna Sokolova

in 2024 completed the full course of

Oles Honchar Dnipro National University

Educational Programme Psychology

accredited by Ministry of Education and Science of Ukraine

obtained qualification:
Bachelor's Degree

Field of Study Social and Behavioral Studies

Programme Subject Area Psychology

Ректор
Rector

Сергій ОКОВИТИЙ
Sergiy OKOVYTYY

"30" червня / June 2024

02066747

У разі наявності в дипломі будь-яких розбіжностей перевагу має текст українською мовою
In case of any difference in interpretation of the information in the diploma, the Ukrainian text shall prevail.

Диплом бакалавра психології Ірини Соколової, ДНУ імені Олеся Гончара, 2024 р. (номер документа приховано)

Важлива деталь: у кожного з подружжя — своя ФОП, своя практика, свої клієнти. «Платимо податки і цим підтримуємо економічну стабільність країни», — додає Олексій. Двоє самостійних фахівців. І одні цінності на двох.

Психологія і поліграф: дві сторони однієї медалі

Є в Соколових і спільна справа — «Центр поліграфологічних досліджень і психологічної допомоги». Тут вони вже не перевіряють, а допомагають. Олексій нещодавно супроводжував чоловіка, який подолав ігрову залежність, і жінку, яка пропрацювала дитячі травми й навчилася жити «тут і тепер». Ірина допомагала дитині та її родині пережити втрату близької людини, а чоловікові — знову знайти порозуміння з дружиною.

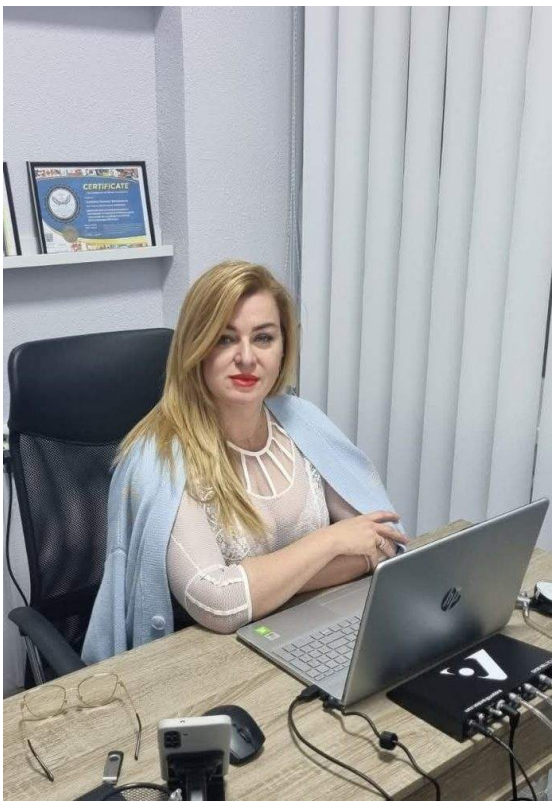

Ірина Соколова: поліграфолог і психолог

Найскладнішим вони обоє називають консультування подружніх пар. «До нас приходять двоє, часто вже на останніх стадіях розпаду сім'ї. Спершу треба, щоб вони почали чути одне одного. А далі — важкий шлях відновлення стосунків». Погодьтеся, є певна символіка в тому, що допомагати парам рятувати сім'ю береться саме подружжя.

Без психологічної освіти, переконані Соколови, поліграфологові не обійтися. І одразу пояснюють чому. Психолог не має стояти «над людиною», маніпулювати чи хизуватися знаннями. Тільки на рівних, тільки з повагою — тоді й допомога буде справжньою.

> ***«Психологія і поліграф — як дві сторони однієї медалі роботи з людиною. Психологія — через внутрішній світ і переживання, поліграф — через реакції та факти», — пояснює Олексій.***

Кожна з професій чогось навчила. Поліграф — бути зібраними, точними, лаконічними, триматися фактів. Психологія — слухати й чути, не оцінювати, не поспішати з висновками, не чіпляти ярликів. Олексій формулює це так, що варто записати кожному, хто працює з людьми: «Не кожна нервова людина — брехун, і не кожен, хто здається дивним, — той самий злодій».

Чого Соколови не робитимуть ніколи

Репутацію надійних фахівців вони заробили не рекламою, а принципами. Принциповість, чесність, непідкупність, справедливість, доброзичливість. І жодного бажання заробити ціною звинувачення невинних чи виправдання винних.

А ще в них є чіткий список «ні». Ні — телевізійним шоу з перевірками в прямому ефірі. Ні — пересувним «фургончикам» на кшталт «виявимо корупціонерів». Ні — спожи-

вацьким «перевіркам» за тридцять хвилин. «Можливості поліграфа дуже великі — не треба робити з нього дійну корову й так дискредитувати метод. Перевірка має відбуватися за зачиненими дверима, а не під телекамерами».

Робоче місце поліграфолога: крісло для обстежуваної особи, датчики і комп'ютер. Перевірка відбувається за зачиненими дверима

Коли професія стає служінням

Після 24 лютого 2022 року робота Олексія набула нового сенсу: він виконує перевірки в інтересах оборони держави. Були результативні, були подяки. Обоє працюють із працівниками мілтех-компаній — тими, хто сьогодні кує нашу технологічну перевагу.

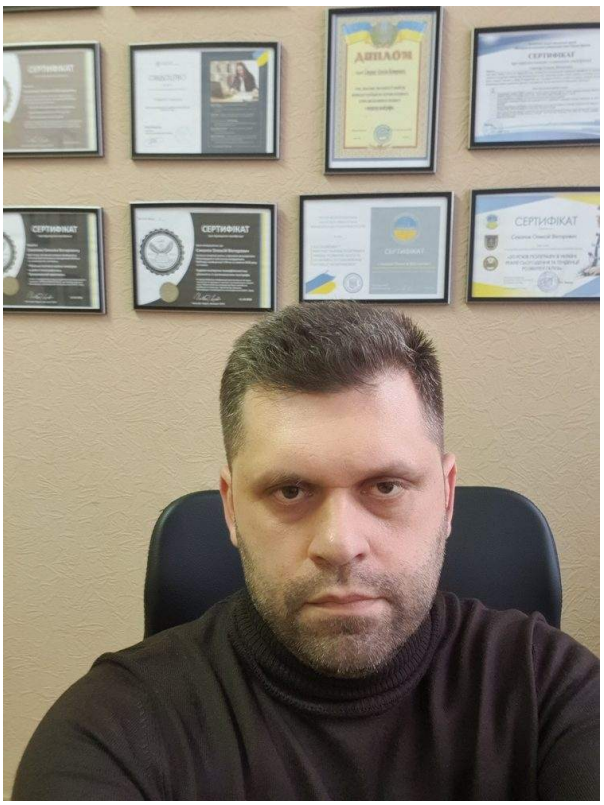

Олексій Соколов. Від 24 лютого 2022 року — перевірки в інтересах оборони держави

Їхня позиція не потребує тлумачень: агресія проти України неприпустима, а ця війна — злочинна й нелюдська. Олексій нагадує, що гібридна війна триває з 2014 року, що роками росія обробляла пропагандою і українців, і весь світ. Ціна цього — життя невинних людей на фронті й у тилу.

Для Олексія ця війна — не перша. Він народився й виріс у Грузії, а в Україну переїхав із родиною чотирнадцятирічним. Батько й бабуся — родом із Хмельниччини. Ще дитиною він бачив, як росія нападала на Грузію.

> ***«Спершу напали на мою батьківщину. Потім — на мою другу батьківщину. У 2014-му я відчув ніби дежавю. У 2022-му майже не здивувався. У Грузії теж був повтор — у 2008-му. Стільки років минуло, а все повторилося».***

Висновок, який він виніс із дитинства, звучить як застереження для всього світу: «Вони ніколи не зупиняться, якщо їх не зупинити. Тому росію потрібно зупинити».

Соколови в цьому не самі. Українські поліграфологи не зупинилися навіть у найстрашніші місяці. Рецензент польського фахового журналу «European Polygraph» 2023 року з подивом і захопленням писав, що Колегія поліграфологів України видавала книжки й наукові журнали навіть тоді, коли Київ бомбардували. А поліграфні перевірки він назвав надзвичайно цінними для української розвідки й контррозвідки[1].

Сокіл на гербі родини

Коли ім'я Соколових стало відомим у Дніпрі й далеко за його межами, Олексій захотів, щоб їхню роботу впізнавали з першого погляду. Варіантів перебрали чимало, а зупинилися на одному: білий сокіл у чорному колі з кривою шкірно-гальванічної реакції.

Чому сокіл? Бо це птах, який бачить усе: спостережливість, увага до деталей, точність — це про поліграф. Широкий погляд і вміння охопити ситуацію цілком — це про психологію.

Знак Соколових: білий сокіл у чорному колі з кривою шкірно-гальванічної реакції

Але є ще одна причина, найособистіша. Сокіл — це прізвище. Олексій отримав його від батька, а разом із ним — ті якості, які сьогодні називає порядністю поліграфолога. Кілька років тому батька раптово не стало. Логотип став даниною його пам'яті. Придумали знак Олексій та Ірина разом, разом зареєстрували як торговельну марку і разом нею володіють. Для них це не просто картинка, а знак якості.

Учитися, учитися і ще раз учитися

Соколови не вважають, що вже все знають. Вони — члени двох професійних громадських організацій. Перша — Колегія поліграфологів України: її цінують за виважений, дорослий підхід, справжній внесок у науку й регулярні видання фахової літератури, що спираються на найкращий світовий досвід.

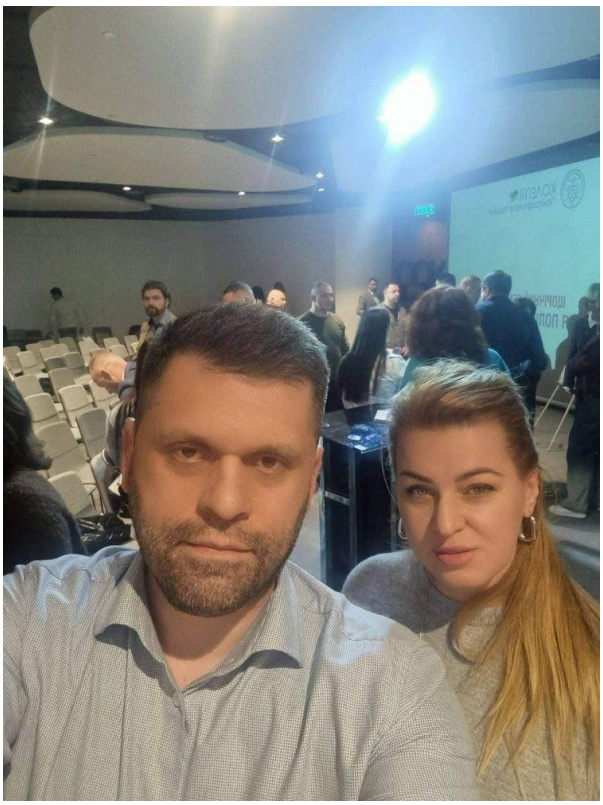

Олексій та Ірина Соколови на заході Колегії поліграфологів України

Друга — Міжнародне товариство поліграфологів (International Society of Polygraph Examiners, ISOPE) у США. Його очолює Натан Гордон — колишній президент Американської поліграфної асоціації (APA), автор інтегрованої зонової порівняльної техніки (IZCT) і підручника «Essentials of Polygraph and Polygraph Testing»[2]. Подружжя регулярно підвищує кваліфікацію на його вебінарах і семінарах, а також у провідних поліграфологів США, Великої Британії та Мексики. Двері до багатьох таких занять, розповідає Олексій, відчинила Оксана Стівенсон (Axciton).

Олексій Соколов на семінарі з підвищення кваліфікації з підручником Н. Гордона «Essentials of Polygraph and Polygraph Testing»

«Ми постійно вчимося, вдосконалюємося і розвиваємося», — каже Олексій. І це «ми» тут — ключове слово.

Навчання не припиняється: подружжя на міжнародному вебінарі з підвищення кваліфікації

Естафета для наступного покоління

Найновіший розділ їхньої історії — Школа поліграфології Олексія Соколова. Ідея його, підтримка — Іринина. За домовленістю з Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара школа проводитиме базовий курс підготовки поліграфологів, а випускники отримуватимуть сертифікат університету. «Хочемо передати наступному поколінню не лише знання й досвід, а й ставлення до професії», — пояснює Олексій.

Відчуваєте, як замикається коло? Університет, де колись прозвучала та сама лекція, тепер стає місцем, звідки Соколови відкриватимуть професію іншим.

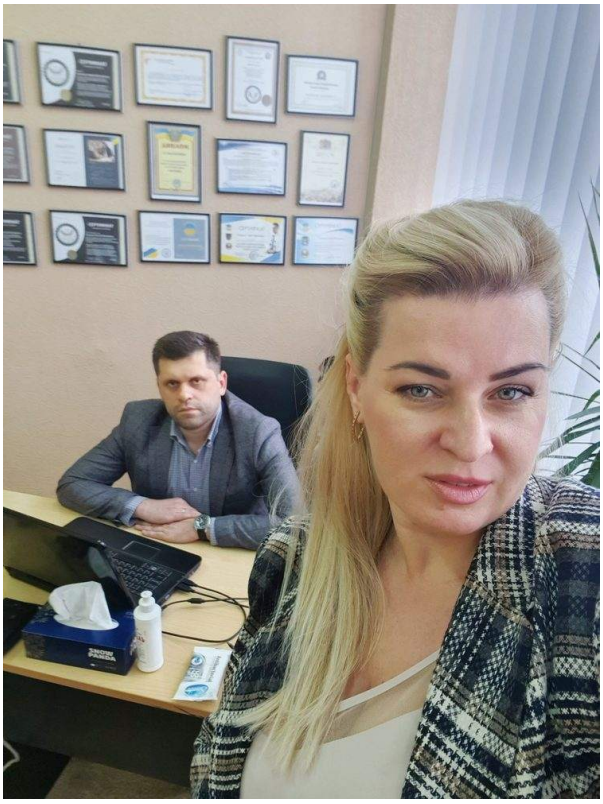

Ірина та Олексій Соколови у своєму кабінеті

Одна справа на двох: слово тим, хто вагається

Чому ця історія важлива не лише для поліграфологів? Бо вона руйнує поширений міф: мовляв, працювати разом із чоловіком чи дружиною — це рецепт сварок. Приклад Соколових доводить інше. Спільна професія — це спільна мова. Це розмова за вечерею, в якій тебе розуміють з пів слова. Це плече, на яке можна спертися після важкого дня. І це можливість дивитися на одну справу двома парами очей — тож і бачити більше.

Секрет, схоже, у трьох речах. Перше — чесність на старті: Олексій не приховав від дружини, що професія важка. Друге — самостійність: у кожного своя практика, свої клієнти, свій почерк. Третє — спільні цінності: однакове ставлення до людей, до методу, до своєї країни.

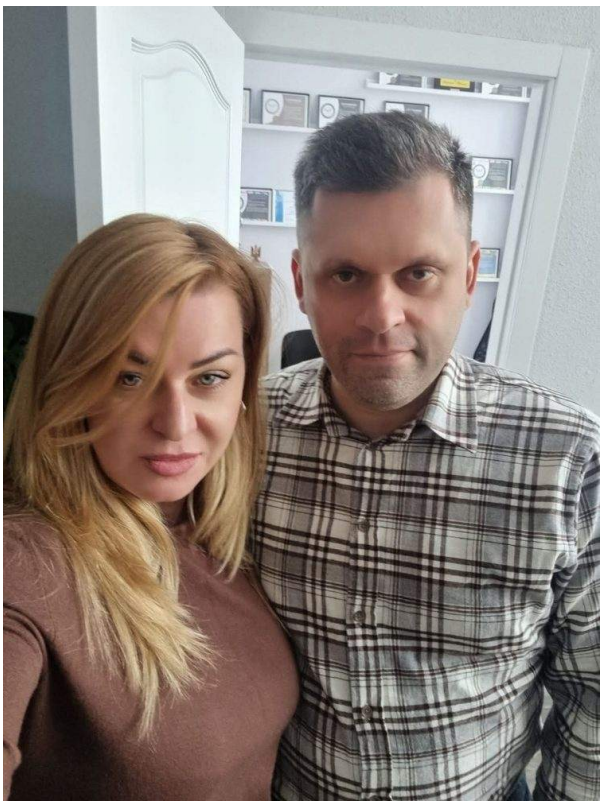

Одна справа на двох: Олексій та Ірина Соколови

Тож якщо ви з коханою людиною давно поглядаєте на одну справу, якщо вечорами ділитеся професійними історіями і бачите, що очі в іншого загоряються, — можливо, це знак. Поліграфологія, психологія, судова експертиза — професії, де дві пари уважних очей і два чесних серця важать особливо багато.

Білий сокіл у чорному колі нагадує про головне правило родини Соколових: дивитися уважно, бачити ціле і ніколи не судити поспіхом. Це правило добре і для професії, і для сім'ї.

Хочете піти шляхом Соколових?

Професія поліграфолога починається з психологічної освіти, сумлінного навчання за визнаною методикою і щоденної поваги до людини, яка сідає в крісло для перевірки. Якщо вас приваблюють головоломки, факти й робота, від якої залежить чиясь доля, — ця професія може стати вашою. А якщо поруч є людина, з якою ви вечорами обговорюєте професійні історії, можливо, це ваша майбутня команда.

Дізнатися більше про роботу й навчання можна безпосередньо в героїв цієї статті (контакти — у досьє нижче). Науковців і практиків запрошуємо надсилати власні статті до журналу «Судово-психологічна експертиза».

Досьє

Олексій Соколов — психолог-практик (ДНУ, 2001–2003), поліграфолог з 2010 року, приватна практика з 2012 року, понад 3000 досліджень. Засновник Школи поліграфології Олексія Соколова. Сайт: www.polighrafologh-oleksij-sokolov.ua; тел.: +38 (067) 263-02-82.

Ірина Соколова — поліграфолог з 2018 року, психолог (друга вища освіта, ДНУ імені Олеся Гончара, 2021–2024). Приватна практика у власному кабінеті. Сайт: www.poligrafolog-iryna-sokolova.dp.ua; тел.: +38 (096) 317-61-07.

Разом: понад 30 років знайомства, 21 рік у шлюбі; «Центр поліграфологічних досліджень і психологічної допомоги»; власники зареєстрованої торговельної марки із зображенням сокола; члени Колегії поліграфологів України та ISOPE (США).

Фотогалерея

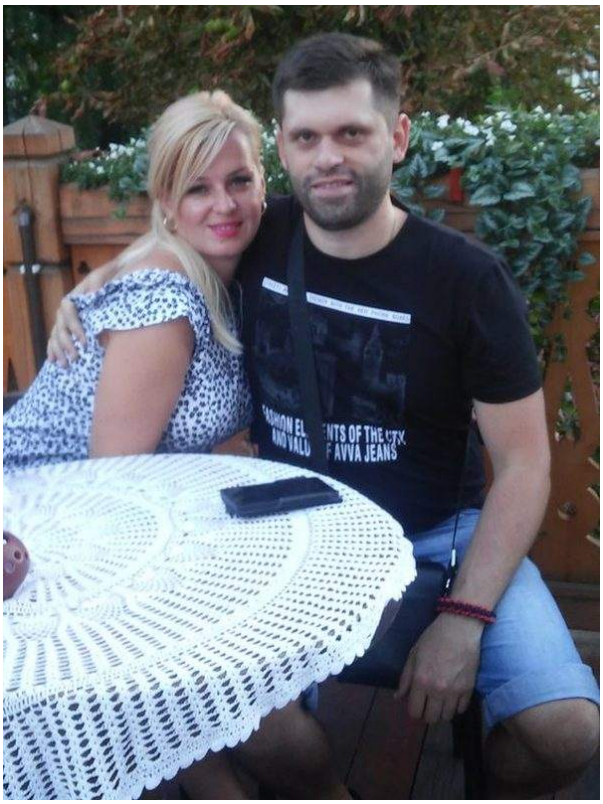

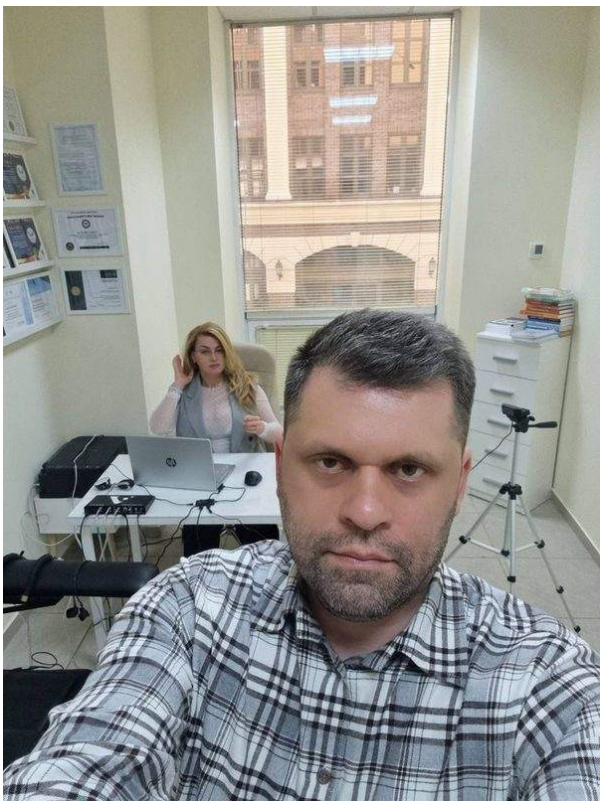

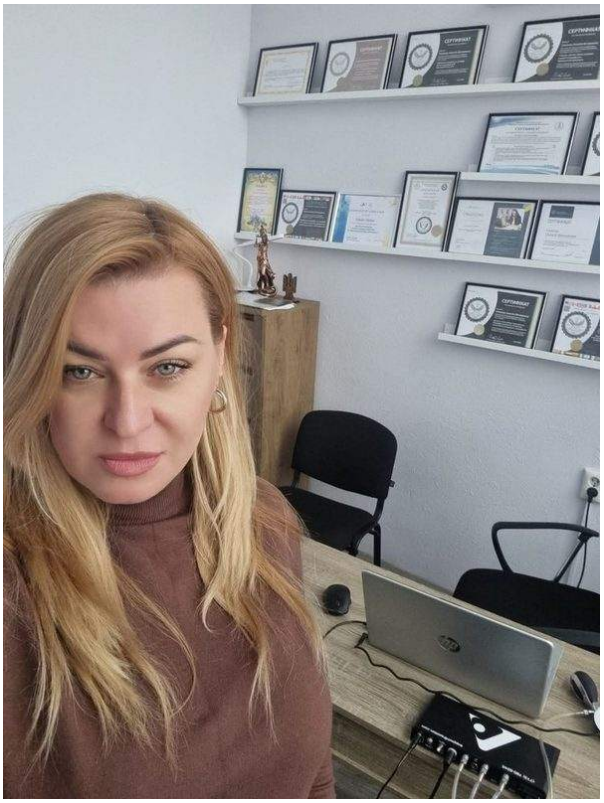

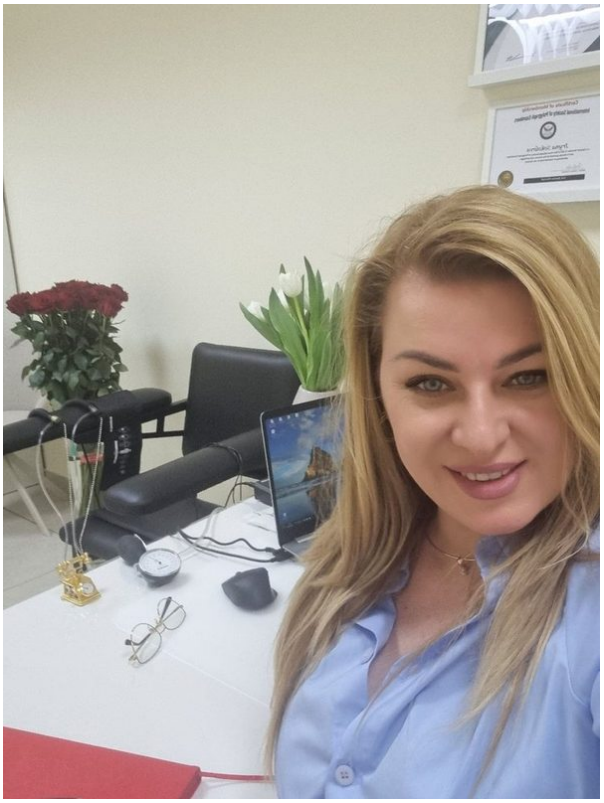

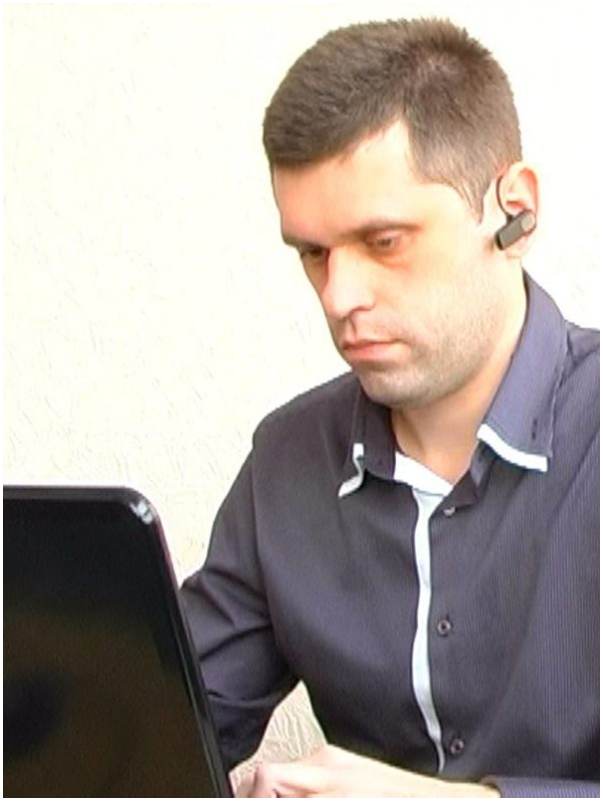

Фото надані Олексієм та Іриною Соколовими.

Перелік використаної літератури:

1. Poligrafologia: osnovni terminy i ponyatya : [рецензія на кн.: Поліграфологія: основні терміни і поняття / за ред. Л. Д. Удалової, С. С. Чернявського, Д. О. Алєксєєвої-Процюк. Київ : НАВС, 2022]. *European Polygraph*. 2023. Vol. 17, № 1 (57). P. 57–58. DOI: https://doi.org/10.2478/ep-2023-0004.

2. Gordon N. J. Essentials of Polygraph and Polygraph Testing. Boca Raton : CRC Press, 2016. 304 p.

3. Nathan J. Gordon : researcher file. *LieDetectorTest.com*. URL: https://liedetectortest.com/polygraph-research/author/nathan-j-gordon/ (дата звернення: 05.11.2026).

4. Соколов Олексій : офіційний вебсайт поліграфолога. URL: https://www.polighrafologh-oleksij-sokolov.ua/ (дата звернення: 05.11.2026).

5. Соколова Ірина : офіційний вебсайт поліграфолога. URL: https://www.poligrafolog-iryna-sokolova.dp.ua/ (дата звернення: 05.11.2026).

References:

1. Poligrafologia: osnovni terminy i ponyatya : [retsenziia na kn.: Polihrafolohiia: osnovni terminy i poniattia / za red. L. D. Udalovoi, S. S. Cherniavskoho, D. O. Alieksieievoi-Protsiuk. Kyiv : NAVS, 2022] [Review of the book: Polygraphology: Basic Terms and Notions]. *European Polygraph*. 2023. Vol. 17, No. 1 (57). P. 57–58. DOI: https://doi.org/10.2478/ep-2023-0004 [in English].

2. Gordon, N. J. (2016). Essentials of Polygraph and Polygraph Testing. Boca Raton : CRC Press, 304 p. [in English].

3. Nathan J. Gordon : researcher file. *LieDetectorTest.com*. URL: https://liedetectortest.com/polygraph-research/author/nathan-j-gordon/ (accessed 05.11.2026) [in English].

4. Sokolov Oleksii : ofitsiinyi vebsait polihrafoloha [Oleksii Sokolov: official website of the polygraph examiner]. URL: https://www.polighrafologh-oleksij-sokolov.ua/ (accessed 05.11.2026) [in Ukrainian].

5. Sokolova Iryna : ofitsiinyi vebsait polihrafoloha [Iryna Sokolova: official website of the polygraph examiner]. URL: https://www.poligrafolog-iryna-sokolova.dp.ua/ (accessed 05.11.2026) [in Ukrainian].

Ukrainian Polygraphology. Not a Lie Detector but a Tool for Truth: How Two Polygraph Examiners from Dnipro Became One Team. The Story of the Sokolov Family

Abstract. Married couples who share the same profession are rare in Ukraine, and among polygraph examiners they are rarer still. This feature article tells the story of Oleksii and Iryna Sokolov, polygraph examiners and psychologists from Dnipro, to show how a career in psychophysiological examination using a polygraph is built and how two specialists can share one vocation while keeping independent practices. The account draws on the subjects' detailed written testimony, their official websites, a review in European Polygraph (2023) and the work of N. J. Gordon. It traces Oleksii Sokolov's path from a management degree through retraining as a practical psychologist at Dnipropetrovsk National University (2001–2003), polygraph training (2009–2010), in-house screening for a trading company and private practice since 2012 with more than three thousand examinations. Iryna Sokolova entered the field after following her husband's cases, trained in 2018 and earned a second degree in psychology (2021–2024). The couple's professional creed is strict adherence to testing rules, rejection of televised and mobile van examinations and respect for the examinee; Oleksii's very first case showed that the polygraph also confirms truthfulness. The article shows how psychology and polygraph work complement each other, describes examinations conducted for national defence since 24 February 2022 and recounts Oleksii's experience of russian aggression against Georgia and Ukraine. Continuing education within the Association of Ukrainian Polygraph Examiners and ISOPE and a new polygraph school run with Oles Honchar Dnipro National University are presented. The article encourages young people and couples to choose polygraph examination and psychology as an honest, evidence-based shared profession.

Key words: polygraph examiner, polygraph examination, psychologist, professional family, married couple, career guidance, psychological counselling, pre-employment screening, professional ethics, polygraph training, ISOPE.

References

1. Nazarov O. A. Ukrainska polihrafolohiia. Ne detektor brekhni, a instrument pravdy: yak dvoie dniprovskykh polihrafolohiv staly odniieiu komandoiu — istoriia simi Sokolovykh [Ukrainian Polygraphology. Not a Lie Detector but a Tool for Truth: How Two Polygraph Examiners from Dnipro Became One Team. The Story of the Sokolov Family]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2026. Vol. 11, No. 5 (65). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.5.2026.07. URL: https://expertize-journal.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=19826 (onovlena versiia vid 07.11.2026). [in Ukrainian].